

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési bérlet a kifejezett
felmondásig fennáll.
Reklamációk: előfizetési és
hirdetési ügyben a nyomdához,
szerkesztési ügyben a felelős
szerkesztőhöz küldendők.
Kéziratok, melyek nem adatnak
vissza, legkésőbb minden kedd,
apró hírek minden szerda d.
e. 10 óráig küldendők be kizárólag
„Muravidék” szerk.
M. Sobota” címre.

MURAVIDEK

Murától és Muraköz heti értesítője

Informativni tednik za Prekmurje in Medjimurje

Előfizetési ára: Belföldön ne-
gyedévre 15 Din., félévre 30 Din.,
egész évre 60 Din. Minden más
európai államba csak előre
fizetve s legalább fél évre 40
Din., egész évre 80 Din. Ame-
rika bármely államába csak
egy évre és előre fizetve két
(2) USA Dollár.

Hirdetési ár □ cm-ként: Szö-
vegközt és nyílttér 1.25 Din., ren-
des 0.75 Din., apróhirdetés 0.50
Din és az illeték; többszörinél
engedmény. - Hirdetéseket és elő-
fizetéseket „Prekmurška Tis-
karna” veszi fel és számolja el,
s csak a nála nyugtázott vagy
postatakarék útján történt fizett-
ségek ismertetnek el.

Szerkesztő — tulajdonos:
KÜHÁR ISTVÁN.
Csekk számla száma: 12980
Postafak. számla száma 12980.

X. Évf.

Murska Sobota, 1931. december 6.

49. Szám.

Egy évtized után.

1922. október 22.-én, tehát
egy évtizeddel ezelőtt jelent meg
„Mórszka Krajina” cím alatt la-
pünk első száma. A beköszöntő
cikk „Mért?” cím alatt szlovén-
ül és magyarul számolt be a
célról. „... mindnyájunk szöszö-
lője, szöszölője szűkebb hazánk-
nak — Muravidéknek”; és „...
általános meglepedettség, igaz-
ságszolgáltatás egyenlő mérték-
kel”, ez volt a cél.

Akkor egyengetni kellett, csil-
lapítani azokat a felizgult kedé-
lyeket, melyek a mi, ó-szlovén
nyelvünk, speciális szokásaink,
gavallérságunk, vendégszeretetünk
és egyenességünk miatt oly sok-
szor és — hibánkon kívül —
oly rútul tört ki a szerény és
békés prekmurjei néppel szem-
ben. S ha őszintén és igazságo-
san ítélünk, az akkori „Mórszka
Krajina” sokszor fékezett, sok
helyen orvosolt, egyengetett és
csillapított. Aki ezt nem akarja
belátni, az hiúságból vagy irigy-
ségből, tapasztalatlanságból vagy
rosszakaratból teszi ezt. Nekünk
elég az a tudat, hogy csak jót
tettünk népünk érdekében, s bár
nagy áldozatok és ellenségszer-
zés árán, de célunk elérése az
erkölcsi nyereség rovatába ír-
dott. Hála és köszönet ezerszer
azoknak, kik a célt megértették,
s ennek elérésében bármi formá-
ban nekünk segítettek.

A cél eléretett! Ma, egy év-
tizedes jubileum után, talán nem
kevésbé a mi magatartásunk,
egyenés és nyílt szavunk miatt,
jóllehet Prekmurje lakóinak a vi-
szonyokba való beleélés, a régi
zavaró elemek eltávolítása stb. stb.,
mind hozzájárul ahhoz, hogy az el-
lentétek magja csiráját veszítvén,
az építés útjára léphetünk kivétel
nélkül mindannyian, kik Prekmur-
jében lakunk. Igaz, hogy felsé-
ge erélyes intézkedése is nagy-
ban hozzájárult ahhoz, hogy a
testvérharcot köztünk megszü-
ntesse. A piszkos pártpolitikának,
mely oly sok alkalmat adott in-
trigákra és denúciálásra, véget-
vetett. S ime bizonyíték a leg-
utóbbi választás: *jelét áadtuk an-
nak, hogy így mi is szavazunk,
így mi is akarunk az állam fel-
építésében részesedni, de nem erő-*

szak, intrigák és denúciációk
presziója alatt. Ez többé ne is
létezzon.

Tehát a cél eléretett, az el-
ismerés még a legkonzervatívabb
részről sem maradt el. A mult
menjen feledésbe, vegye kezdetét

immár a megértő alkotó munka.
Mi ennek jegyében egy új kor-
szakot vélünk Prekmurje történe-
tében, s a „Muravidék” a jövőben
azt óhajtja jegyezni, amihez, mint
eddig, kérjük a támogatást.

Politikai hírek.

Belpolitika.

Szenátusi választások
1932 január 3.-án tartatnak meg
az egész országban egyszerre. A
szenátus már jan. 11.-én össze-
ül. Szenátorok felét a képviselők,
báni tanácsstagok és községbírák
választják, másik felét pedig a
király nevezi ki.

Házasabályokról szóló tör-
vényt már a király aláírta, s az
új parlament már ezen szabályok
szerint tartja üléseit.

Képviselőink f. hó 5.-én
utaznak el a parlament 7.-én meg-
nyitó ülésére. Reggel 9 órakor
lesz az ülés, melyen egy legidő-
sebb képviselő elnököl, s négy
fiatal képviselő jegyez. Másnapi
ülésén választják meg az igazoló
bizottságot, mely munkájával 7
nap alatt kell hogy végezzen, je-
lentése 3 nap alatt nyomtatásban
a képviselők kiosztassék. Ezután
24 órán belül ülés hivatik össze,
melyen tárgyalják a jelentést,
amely 5 napnál tovább nem ta-
hat. Ezután, s a parlamenti el-
nökség megválasztása után jelen-
ti be a miniszterelnök, hogy a par-
lament üléseit a király mikor és
hogyan nyitja meg. Ezekről majd
esetről-esetre rendszeren beszám-
olunk.

**A Legfelső Törvényhozó
Tanács november 30.-án meg-
szünt.** A tanács irattárát az igaz-
ságügyminiszterium vette át.

Külpolitika.

A leszerelési kérdéseket ta-
nulmányozó nemzetközi kongresszuson
Párisban viharos ülés volt. Egyetlen
felszólaló sem tudta befejezni beszéd-
jét, rendőrségnek kellett közbelépni.
Az egyes csoportok között tetteles-
ségre került a sor.

Ausztriából nagy földmives ak-
c'óról érkeznek hírek. Hírek szerint a
földmives szövetség (Bauernbund) eré-
lyes lépésre szólítja fel a kormányt a
rend fegyelem és gazdasági konszoli-
dáció érdekében. — A nemzeti szo-

cialisták és a Heimwehr emberei között
verekedés volt. Bécsben mindenki me-
nekül a schillingtől, magyar értékpá-
pirokat vásárolnak érte.

Jugoszláv és Magyar nemzeti
bank között megállapodás jött létre a
deviza kölcsönös elszámolása tekinte-
tében. T. i. a Magyar nemzeti bank
szigorú rendeletet adott ki, ami a mi
kereskedelmi mérlegünkre káros kihatással lenne.

Kína és Japán közti harc mi-
nél tovább jobban kiélesedik, amiért
Amerika idegeskedik. A népszövetség
intervenciója sikertelen maradt, s ha
sikerülne is Amerika közbelépésével
a kedélyeket pillanatnyira csillapítani
is, tartós vagy hosszabb békére kilátás
nincsen.

Grandi olasz külügyminiszter
amerikai látogatásáról már hazatérő-
ben van.

Angolország szigorított vámin-
tézkedése miatt a francia kormány
elégedetlen, s azért Londonba küldte
megbizottját, hogy érdekében az an-
gol kormánnyal kompromisszumot
kössön.

Magyarország új külpolitikát
akar kezdeni. A parlamentben olyan
beszéd hangzott el, melyek arra
engednek következtetni, hogy Magyar-
ország hajlandó volna Csehszlovákiával
és Ausztriával vámuniót kötni.

VIII Alfonz volt spanyol király
Münchenbe érkezett, hol három napig
fog tartózkodni.

Amerikai arany, amely rövid-
del ezelőtt Franciaországba vándorolt,
kezd visszavándorolni Amerikába. E-
miatt most a dollár és a frank között
éles harc fejlődött ki. Meglátjuk me-
lyik győz, azé lesz a jövő.

Gazdasági egyesületi élet.

Gazdasági egyesület m. szobo-
tai fiókjának választmányi ülése nov.
29.-én 1/2 10 1/2 óráig tartott, tekin-
tetel annak fontosságára s összegyűlt
anyagára. A választmányi tagok ér-
deklődése azonban korántsem volt
oly nagy, mint azt a gazdasági helyze-
tünk, különösen a mai nehéz visz-
nyok közt megkíváná. Azért kívána-
tos, hogy a jövőben több súlyt fektessünk
az ülésekre, nemcsak saját ér-
dekünknél, de mindnyájunk érdeké-
ben, s rójuk le kötelességünket így
azokkal szemben, kiktől ezért megvá-
lasztattunk.

A mult jegyzőkönyv felolvasása
után Samec elnök terjeszti elő jelen-
tését a felfelőlészésekről, amit az
ülés egyhangulag vette tudomásul s
hagyta jóvá a mult ülés jegyzőköny-
vét. Ezután bejelenti, hogy tanácsko-
zó tagságáról a jár. gazd. bizottság-
nál lemondott, helyébe a mult ülés
egyhangú határozata folytán Kühár e.
f. alelnöke delegáltott, miről Kühárt
és a jár. főnökséget a közp. egyesü-
let már értesítette is. Ezután pedig
Samec elnök visszavonhatatlanul, vá-
lasztmányi tagsága megtartásával, a
fiók elnökségéről — sajnos — lemon-
dott. Az ülés vezetését Kühár I. alel-
nöknek adta át, ki egyben a fiók
ügyeinek a közgyűlésig való vezeté-
sével is megbízott.

Az ülés további f. lyamán tudomá-
sult vette Sadar földm. isk. ig. je-
lentését a maggabona, Dular szám-
vevő gyümölcsfacemete elosztását il-
letőleg és a jövő évre szóló tagsági
díjak (35 Din) beszédését. Elhatároz-
tatott kérvényt adni illetékes helyek-
re: hogy 1. a gabonamonopoliúmtól
mentessék a passzív területeket; 2.
egy állattenyésztési szakreferens ne-
veztessek ki, aki most járásunkban
nincsen; 3. az egy. központba nevez-
tessek ki választmányi tagul fiókunk
egy képviselője. Elhatároztatott még
az egy. fiók áruraktárának a feloszla-
tása, az állattenyésztési különítm-
nyek, legközelebbi ülése együttes.
Ezekután az ülés véget ért.

A pancsevói Duna hid elkészült.

A hid 1260 méter hosszú és 11
méter széles, de szükség esetén 20
méterre lehet kiszélesíteni. A hid a
Bánatot fogja Beográddal összekap-
csolni s így igen nagy fontossága van.
A hid építése alatt összesen nyolc em-
ber vesztette életét, a legnagyobb elő-

vigyázatosság dacára. A hid hosszú-
ságra nézve a második Európában s
9 beton oszlopon nyugszik negyven
méter magasságban úgy, hogy a hajók
a legnagyobb vízállás mellett is köz-
lekedhetnek alatta. A hidat német tár-
saság építette.

Választók!

Kötelességemnek tartom, hogy a murszka-szobotai járás összes lakosainak megköszönjem a nov. 8.-án tartott választásokon való szép részvételüket, amelyért ezuttal fejezem ki legszívelesebb hálámat.

Megválasztatásommal annak a tudatára jöttem, hogy nagy felelősséget vállaltam magamra ezért minden erőmmel azon fogok fáradozni, hogy mai helyzetünk megjavuljon és hogy jobb jövőt biztosítsunk Prekmurjének.

Abban a reményben, hogy ezentul is összetartunk, szívélyesen üdvözli mindnyájukat

BENKO JOSIP.

Plebiscit után.

November 8.-a plebiscitnek (nép szavazásnak) volt minősítve Plebiscit volt, mert tudni óhajtották, ki ellensége az állam egységének s ki ellensége az egészséges konszolidációnak. Igen, és Prekmurcekek kétszeren értették meg a nov. 8.-i képviselő választásoknak jelentőségét, azért a leadott szavazatok nagy számával — nagyon helyesen, megmutattuk, hogy sem az államnak sem az egészséges konszolidációnak ellenségei nem vagyunk. Azért nem ülünk fel a hitegetőknek, hanem a józan gondolkodás utját követve a szavazatok 76% át adt k igazolásul annak, hogy mi is, habár fiatalabb állampolgárai is vagyunk az államnak, ki akarjuk venni részünket abból a nagy munkából, mely államunk gazdasági fellendülésére és megalapozására irányul.

Szemelött tartva ezt azonban nem mulasztottuk el fgyelemmel lenni arra sem, hogy a személyt is válogassuk meg úgy, ahogy azt különösen M. Szobota járás speciális érdeke követeli. Azt hisszük sem abban, hogy ily szép számmal, amilyen még eddig járásunkban nem létezett, szavaztunk, sem pedig a személyben akire többséggel szavaztunk nem csalódtunk, hanem reményt fakasztottunk egy új és szebb jövő pirkadására.

A szavazatok egyébként a három jelölt között a különböző szavazóhelyeken a következőképp oszlottak meg:

Szavazóhely:	Benko	Hartner	Vezér
Bakovci	167	37	1
Bodonci	222	236	12
Cankova	118	326	8
Domanjševci	56	44	199
Fokovci	266	127	14
Gederovci	156	91	20
Gor. Lendava	4	218	
Gor. Petrovci	330	197	6
Gor. Slaveči	76	153	1
Kančevci	72	145	3
Kramarovci	12	142	2
Križevci	141	288	1
Krog	215	27	
Kruplivnik	28	310	3
Kupšinci	211	117	2
Kuzma	54	255	
Markovci	21	246	19
Martjanci	159	43	80
Moravci	254	46	44
Moščanci	87	67	13
M. Sobota I.	625	106	9
M. Sobota II.	133	47	
Pečarjevci	195	113	16
Pertoča	83	371	5
Predanovci	195	67	32
Prosenjakovci	164	42	15
Puconci	285	76	43
Sv. Jurij	205	325	2
Šalovci	441	7	24
Tišina	97	267	4
Trdkova	8	219	2
Vel. Dolenci	54	120	6
Vidonci	12	204	1
Benko	5146		
Hartner	5079		
Vezér	587		
összesen szavazó:	10812		

HIREK.

HETI NAPTÁR

1931. DECEMBER hó 31 nap 50 hét.

A hét napjai	Róm. kath.	Protestáns
6 Vasár.	Advent Z.	Advent Z.
7 Hétfő	Ambrus	Ambrus
8 Kedd	Mária	Maria
9 Szerda	Tour. Peter	Natalia
10 Csüt.	Meiklades	Judit
11 Péntek	Damaz †	Arpád
12 Szomb.	Ottília	Gabriella

Vásárok:

7. M. Szobota (Miklós vásár).

Kereskedelmi árak:

100 kg.	Buza	Din.	160—
"	Rozs	"	140 150
"	Zab	"	180—
"	Kukorica	"	130—140
"	Köles	"	110.—
"	Hajdina	"	130—
"	Széna	"	60—100
"	Bab cseres.	"	225—230
"	Vegyes bab	"	130.—
"	Krumpli	"	50—65
"	Lenmag	"	—
"	Lóhermag	"	—
Bika	3.—	4.—	4.50
Üsző	3.—	4.—	4.50
Tehén	1.—	2.—	—
Borju	—	5.—	6.50
Sértés	—	5.—	6.50
Zsir I-a	—	16.—	18.—
Vaj	—	—	28—
Szalonna	—	10.—	12.—
Tojás 1 drb.	—	—	1—

Valuta:

100 Doll. (USA)	adnak itt	5550 Din-t
100 Kandai Doll.	"	4500 "
100 Scihl. (Bécs)	"	700 "
100 Frankért (Páris)	"	218 "
100 Liráért	"	280 "
100 Pengőért	"	970 "
100 Márkáért	"	1290 "
100 Pezoért (Urug.)	"	1800 "
100 Pezoért (Argen.)	"	1400 "
100 Cseh kor.	"	164 "

— T. előfizetőink szíves elnézését kértjük a lap négy heti elmaradásáért, ami hibákon kívül, nyers politikai trükk következménye volt. Igérjük a hárpotlást.

— Igen t. előfizetőink, kik egy vagy több éves hátralékukat többszörös fel-szólításaink dacára sem fizették meg, ezuttal utoljára szólítjuk fel, hogy fizetségüket nyolc napon belül teljesítsék, mert ennek elfeltétel, bármennyire is nehezünkre esik, de költséget nem kímélve behajtjuk követelésünket, mert a lapra való pályázatunk nélkül is óriási. *Laptulajdonos.*

— December 1.-jét, Jugoszlávia egyesülésének ünnepélyét méltó módon ünnepelték meg Prekmurjében. Templomokban ünnepi istentiszteletet, iskolákban iskola ünnepélyeket tartottak. — A m. szobotai „Sokol” nov. 30.-án szépen látogatott és sikerült ünnepélyt rendezett, másnap, dec. 1.-én pedig a vezetőség diszgyűlése, előadás dec. 1. jelentőségéről és az új tagok fogadalmá volt programon.

— **Baleset.** Idősebb Csacsinovics Imre rakicsáni korcsmáros lova egy nekirohant kutyától megijedve gazdáját az árokba borította, a vele kocsin ülő Imre fia pedig apjára esett. Az esés oly szerencsétlen volt, hogy az öreg ur lába ép azon hely mellett törött el mint pár évvel ezelőtt.

— **Kirabolták Siplics külön életet** élő gorici lakost. Vagy öten jöttek magányosan álló házába pénzt és ruháját kérték és vitték el. Az esett gyanus de még gyanusabb az, hogy miért nincsen már régen gyámság alá helyezve az ilyen ember — *közérdekből.*

— **Tűz. Öngyújtó a gyerek kezében.** Sajnálatos eset történt Lipa községben. Mig a férfiak Gomilicán voltak szavazni, azalatt otthon a délutáni órákban leégett Pücko István

A rác selyemkendő.

Irta: Kolosváriné.

Ki nem emlékezik még közülünk a mi háboru előtti kaszágazdáinkra, vagy ahogy hivatalosan nevezték őket: munkavállalkozóinkra. Ezek a vállalkozó szellemű férfiak évenként kockára tették vagyonukat, hogy dús nyereséggel szaporítsák azt.

De a sikerhez először jó, kitarító munkások kellettek, azután becsületes üzletvezetők, akik kezében volt az egész ellátás vezetése. Ezek vették át az uraságtól a munkások borát, a lisztet, a zsirt. Ahol pedig nem az uraság élmezőnye a munkásokat, ott ők jártak a legközelebbi városba bevásárolni. Ők osztották ki a bort az ételmezt, e célra mindegyiküknek fogat állt rendelkezésre, amin kivitték azt a munkások után a tagra.

De hiába számította a gazda, hiába dolgozott az a sok száz szegény ember, ha a gazdaasszony hűtlen, vagy tékozló volt. Nehéz volt jóra találni, de ha a gazda talált, aztán nem igen bocsátotta el többé.

Pünkösdi hétfő táján megindult a nagy népvándorlás; végtelen kocsisorok lepték el az Alsó Lendva felé

vezető utakat, rajtuk a vidám dalozó munkásnép. Onnét aztán vitték őket a vasut, kiket Szlavoniába, kiket Nagy Magyarországra.

Julius végén aztán visszatértek a mi vándormadaraink. Sok érdekes kaland, szerelmi történet esett meg ezekben a vándorlásokban.

**

J. gazdának volt egy nagyon kedves okos gazdaasszonya, a Juliska. Hétszer volt már vele le, mint lány, most nyolcadszor mint menyecske. Ugy esett az ő férjhezmenése, hogy az előző évben mikor hazatértek, valamelyik állomáson nem volt elég kocsi a sok nép befogadására.

A munkásság ellepte a vasuti vendéglőt, Juliska a gazdával a külön-szobában volt. A gazda őt küldte, nézze és kérdezze meg, nem e jön még a kisegítő vonat.

Ahogy Juliska kilépett a munkások közé tiz-husz pohár bort is nyújtottak feléje: Juliska igyál, hívták innét is, onnét is. Népünk szokása szerint nagyot vét a tisztesség ellen, aki a kínált pohár bort el nem fogadja, azért Juliska minden pohárba kicsit bele kóstolt, aztán megköszönte és tovább ment.

Iván, az egyik major első kaszása egymagában iddógált a vendéglő teraszán. Olyan harminc és három vagy négy éves legényember volt. Józan munkabíró és takarékos. Ő is hívta Juliskát:

— Gyere Julis, igyál az enyém-ből is.

Aztán leültette szépen maga mellé. — Julis, hány-szor is voltál te már Szlavoniában?

— Ezzel együtt hétszer. — Hm, hm én már tizenkétszer voltam. Ma-holnap azt mondják nekem, hogy „ded”, neked meg hogy „baba”.

— Ezért ültetted le magadhoz, hogy nekem ezeket mondogasd, — szölt Julis sértődötten és felugrott, hogy otthagyja, de Iván megfogta kezét és szép szeliden így szólt:

— Nem azért, hanem azért, mert van a falunkban egy kis ház és birtok eladó, neked is van egy kis pénz, nekem is, összetesszük és megvesszük a kis birtokot, aztán összeházasodunk. Mondd Julis lefoglalozzam-e?

Julis agyán hirtelen átvillant az édes, saját otthon képe, de lelkét annyira betöltötte a gazda iránt érzett

végtelen tisztelet és nagy odaadó szerelem, hogy csak annyit felelt:

— Mit szól hozzá a gazda?

— A gazda könnyen befolyásolható gyenge jellemű ember; ma még szeret, de nem adok két-három évet, túlad rajtad, felelte Iván.

Hirtelen berobogott a várt vonat, csengetés, „Beszállani, beszállani” kiabálás. Úgy futtában kérdezte meg Iván megegyeszer:

Lefoglalozzam-e hát? Julis alig billentette meg fejét, hogy „igen”.

A farsangon esküdtek; ahogy egyedül maradtak így szólt Iván:

Ne kérdezd tőlem mi volt ezelőtt, én sem kérdelem tőled; de ezután a hűséges kis feleségemnek kell lenned.

**

Hatalmas, szép szál porosz ember volt a nagyságos ur, J. gazda munkaadója. Két asszonyt eltemetett, a harmadik nem bírta tovább, elvált tőle.

A nagyságos ur minden délután öt órakor szokott kikocsikázni, hogy utánna nézzen miként halad a munka. Ilyenkor a majorokban is körülnézett, hogyan gondozzák az állatokat.

(Folyt. köv.)

gazdáikodó háza. A tűz úgy keletkezett, hogy az egyik kis fiú látta, hogy édesanyja hogyan gyújt be a kályhába az öngyújtóval s miután azt megkerítette, az udvaron meggyújtotta a szalmát s így fogott tüzet a ház is. A tűzkár egy amúgy is szegény gazdát sujtott igen érzékenyen.

— **A fekete soffőr.** Énnek feltűnést keltett vidékünkön egy fekete soffőr, valódi, hamisítatlan, marokkói néger. Egy zágrebi cég alkalmazásában mint soffőr teljesít szolgálatot s megjelenésével nem kevés érdeklődést vált ki a vidéken. Különösen az iskolás gyermekeknek tetszik nagyon a nyájasan mosolygó fekete bácsi.

— **Agyonlőtték a határon.** Horváth István és bátya, goricaai születésű, Magyarországon tartózkodó pincérek valami örökségi ügyben hazajöttek. Pár napi itthonlét után Proszenyakovcin akarták átlépni a határt s visszatérni Magyarországra. A határon „csak úgy” akartak átkelni, s a grancsár felhívására nem álltak meg. A grancsár Horváth után lőtt, aki holtan esett össze. A vizsgálat megindult.

— **Képviselőnk,** Benko József f. hó 5.-én a parlament üléseire Beogradba utazott. Hazaérkezését e helyen közölni fogjuk.

— **M. Szobota-Hodos** közlekedő vonat menetsebességét meggyorsították s azért a reggel 4.40-kor M. Sobotából induló vonat Hodosról vissza M. Sobotába 18 perccel előbb, azaz 7.39-kor érkezik be. Érvényes dec. 1.-től.

— **Egyházi hír.** A maribori r. k. egyházi főhatóság Bakán István dolnja-lendavai káplánt Csrensovčira, — Godina Ignác csrensovci káplánt pedig Dolnja Lendavára kölcsönösen áthelyezte.

— **Nugdijazás.** Szép János dolnja-lendavai elemi iskolai tanító 35 évi szolgálat után nyugalomba vonult. Ezután a dolnja-lendavai plebániában a kántori teendőket fogja ellátni.

— **Áthelyezés.** Hajduné Sente Margit dolnai — völgyi falusi — vezető tanítónőt felsőbb hatósága áthelyezte Prekmurjéből s így jelenlegi állásáról a falu legnagyobb sajnálatára távoznia kell.

— **Csepreghy Károly** martjanci kántortanító távozik jelenlegi állásáról, mert elhelyeztetett Prekmurjéből más iskolához. Csepreghy Károly távozását Martjancin őszintén sajnálják.

ORSZÁG-VILÁG.

— **Legnehezebb ember volt Jugoszláviában** Lalovics Ljuba zajecsári szállodatulajdonos. Most halt meg 48 éves korában, jó kedvű, kedélyes ember, mindenki szerette. Kétszázhuszonnégy kilogrammot nyomott, csak most, betegségében fogyott le 7 kilóval. Nagy testű ember volt különben is, koporsója 2 négyzetméter területű volt s 10 ember vitte a halot-

tas kocsiára. Nagy részvételt temették el.

— **Üvegből és acélból épült Rotterdamban egy hatalmas gyártelep.** Kizárólag csak e két anyagot használták az építésnél. A gyárat most adták át rendeltetésének.

Egy év óta nem esett az eső Északuatálban s már minden elpusztult a nagy vízhiány miatt. A lakosság elköltözött, az állatok elhullottak, növényzet nincs, pusztasággá lett a tartomány. Az utak mellett a levegőt döglétsé teszi a sok mindenféle hulla.

— **Kommunista utlevélhamisító nyomdát fedeztek fel Bécsben.** A bécsi rendőrség egy kommunista nyomda ügyében nyomoz a kilencedik kerületben. A világ minden államába szóló hamis okmányokat és utleveleket egészen gyárszerűen állítottak elő, még pedig igen nagy arányban. A nyomda egy német állampolgár lakásán volt berendezve s a legmodernebb gépekkel dolgozott. Utleveleket s bármeij más okmányokat hamisítottak s ez a hamisító szervezet egész Európára kiterjedt. — Eddig már sok letartóztatás történt s vannak olyan szereplők is, akik már Berlinben is igen eredményesen működtek.

— **Véres cigányirtás Bánokszentgyörgyön.** Várfölde zalamegyei községben a cigányok megtámadták Lukács Gergely és Lukács Ferenc, gazdálkodókat és megverték őket állítólag valami oly ügy miatt, amibe asszony is van belekeverve. Emiatt a várfölde-i legények hadat üzentek a cigányoknak, puskákkal fegyverkeztek fel, mire a cigányok bemenekültek Bánokszentgyörgyre. Az üldöző legények itt utolérték őket s lövöldözés közben két cigányasszonyt s egy három éves fiút megöltek. Minthogy Magyarországon ez idő szerint statárium van, a nagy-kanizsai törvényszék nyomában megindította a statáriális eljárást. A csendőrség eddig tizenkét legényt s több asszonyt tartóztatott le, de fegyvert nem találtak. A vizsgálat szigorúan folyik. Az agyonlőtt cigányok eltemetése alkalmával a cigányok kétségbeesett jeleneteket rendeztek.

— **Tíz bányászt megölt a bányarobbanás Angliában.** A Fifishille grófságban a Bohvili bányában súlyos robbanás történt, amelynek tíz emberélet esett áldozatul. Menteni sem lehetett, mert mérges gázok törtek elő. A bányakatasztrófa okát nem ismerik.

— **Öngyilkos diák.** Budapesten Gosztonyi Emil ügyvéd 15 éves Andor fia, hatodik gimnazista otthon a fürdőszobában sziven lőtte magát s azonnal meghalt. Tettét állítólag azért követte el, mert a kitűnő fiút valamiért meggyanúsították. Bucsulevelében ez írta: „Menjete az iskolába és mondjátok meg, hogy ártatlan vagyok. Így kellett tenni!” Az iskolai hatóság és a rendőrség is kutatja a tett okát.

Gazdálkodás.

Gyümölcsösök létesítése.

Nemzetgazdasági, de a magunk egyéni szempontjából is kívánatos, hogy minél tüzetesebben foglalkozzunk a gyümölcsstermeléssel. Az talán minden hozzáértő aláírja, hogy valóban érdemes is foglalkozni ezzel a gazdasági ággal.

Nagy vonásokban igyekszem megvilágítani a helyes teendőket.

Itt van mindjárt a hely kiválasztása. Ha módunkban van helyben válogatni, úgy okvetlenül szélről védett, napos fekvésű helyet válasszunk. Persze legtöbbször nem igen válogathatunk s meg kell elégednünk olyan hellyel, amilyen van. Ebben az esetben azonban fontos a fajta megválasztása. Árnyékos helyre azonban ne ültessünk gyümölcsfát. Nem lesz sok örömmünk benne. Vizsgáljuk meg jól a talajunkat. Legjobb a középkötött, tápanyagokban gazdag föld. Silányabb földet meg kell javítani. A talajvíz ne legyen nagyon magasan. Az alma szereti a kissé nyirkos (nem vizes), televényes homokos agyagtalajt sok mézstartalommal. A körte mélyrétegű, tápdus, nyirkos agyagtalajban érzi jól magát. A szilva a mészből gazdag középkötött nyirkos talajt kedveli. A nedves talajokon is jól fejlődik. A cseresznye a mélyrétegű, nagy mézstartalmu talajban érzi magát legjobban, ugyisintén a megy is. A kajszinbarack tápdus, meleg, meszes talajon és meleg szélről védett helyen terem jól. A dió a mészből gazdag, nem könnyű, nem túlkötött áteresztő talajokat, levegőjárta helyeket kedveli.

Száraz, meleg vidéken, mészből gazdag talajban jól tenyészik a mandula és az őszibarack. Ha talajunk mészből szegény azt pótolhatjuk. A nehéz kötött talajok humusz hozzáadásával s főként tehéntrágyával javíthatók. Fontos a faalak megválasztása. Hatszongyümölcsösbe leghelyesebb középtörzsű (140–160 cm.) fát ültetni. A fák kezelésénél, permetezésénél és a gyümölcszedésnél ez egy megbecsülhetetlen előny. Magastörzsű (180–100 cm.) fát csak legelőre és utak mellé ültessünk. Házi kertekbe ujabban, törpealanyra oltott bokor alakú és az ugynevezett alakfákat ültetik. Ezeknek kezelése azonban meglehetősen körülményes, éppen azért aki nem szeret sokat pepecselni a fáival, vagy nincs módjában megszerezni a szükséges ismereteket, az ne ültessen törpefát.

A leghelyesebb lenne a gyümölcsfákat beültetendő területet megforgatni (rigolozás). Ugy azonban, hogy a jó talajból a felső rétegben is maradjon. S ha még istállótrágyával (csak 40 cm. mélységig) meg is kevernénk, úgy igazán meg tennénk mindent, amit csak megkívánhat a helyes talaj-előkészítés. Ha nem forgathatjuk meg egész területünket, úgy csikokban for-

TON KINO

z najmodernejšo opremo
Lastnik G. DITTRICH
MURSKA SOBOTA.

Vesele Bečke djevojke

(Die lustigen Weiber von Wien.)
U glavnim ulogama: Willy Forst,
Lee Pary, Paul Hörbiger, Irene
Eisinger, Oscar Sima.
100% nemški tonfilm.

Predstave se vršijo:
v SOBOTO, dne 5. decembra
ob 1/2 9 uri in
v NEDELJO, dne 6. decembra
popoldne ob 1/2 4 uri in zvečer
ob 1/2 9 uri.
VSTOPNINA:
I. prostor 15 Din., II. prostor
12 Din. in III. prostor
7 Din.

gassuk meg a területnek azt a részét ahová a fákat ültetni akarjuk. Ha azonban ez sem lehetséges, akkor a fa helyét legalább 130–150 cm. átmérőjű körben és 70–80 cm. mélyen ássuk ki. Szabály legyen az, hogy minél silányabb, kötöttebb a talaj, annál nagyobb és mélyebb (legfeljebb 1 m.) gödröt tanácsos ásni.

Kerüljük a sűrű ültetést. A sor és fa távolságra legyen tájékozható a következő táblázat (csak magas és közepes törzsű fáknál):

Alma erős növésű	10–12 m.
Alma gyenge növésű	7–8 m.
Körte erős növésű	8–10 m.
Körte gyenge növésű	6–7 m.
Szilva	5–6 m.
Kajszinbarack	6–8 m.
Őszibarack	4–5 m.
Cseresznye vad alanyon	10–12–14 m.
Cseresznye mahale alanyon	6–8 m.
Meggy	5–6 m.
Dió	15–20 m.
Mandula	6–8 m.

A gödrök földjének kiásásánál ügyeljünk arra, hogy a talaj felső részét külön halomba rakjuk. A 70 cm.-nél mélyebbről kikerülő földet mint értéktelen (vadföld) földet teljesen külön rakjuk. Faültetésnél a talaj felső rétegéből kikerülő föld pedig a gödör felső részébe. Ezt a földet megjavíthatjuk komposzttrágyával, avagy teljesen földde érett istállótrágyával. Az éretlen (szalmás) trágya nem jó ilyen célra.

Az ültetésnél vigyázzunk a következőkre. Oltványokat csak megbízható faiskolából szerezzünk be. Itt igazán megbosszulja magát a tulzott takarékoskodás. A kifogástalan alany alapja a gyümölcsstermelésnek. A helyes ültetésre nagyon vigyázzunk. Legjobb ültetési időszak a kora ősz, október közepétől november közepéig. Jó eredménnyel ültethető a fa kora tavasszal is. Minél korábban annál jobb. Ültetés előtt a hosszú és sérült gyökereket vissza kell metszeni úgy, hogy ültetéskor alul legyen a metszlap. Kü-

lönösen tavasszal és ha sokat ültetünk, lanácsos a fák gyökerét ültetés előtt sűrű agyagpépben (agyag még víz) megmártogatni. Az oltvány koronáját ültetéskor visszavágjuk. Almafélénél kétharmadára, csontmagvuaknál felé nyire. Vigyázzunk azonban arra, hogy mindig egy kifele álló szemre történjen a visszametszés. Ezt a műveletet azonban tavaszra is halaszthatjuk. Széles vidéken a fákat meg is kell karóznunk. A karókat az ültetés előtt kell a gödörbe elhelyezni.

Nagyon vigyázzunk arra, hogy ültetésnél az oltványok ugyanolyan magasságban kerüljenek a földbe, mint voltak a faiskolában. Sem mélyebben, sem magasabban. Mindkét mód helytelen. Számítanunk kell azonban arra, hogy pl. a frissen betöltött gödör földje még körülbelül 10-15 cm.-rel süpped, tehát az oltványokat ennyivel magasabban kell ültetnünk. Ültetésnél a gyökerek közé porhanyós földet teszünk s a gyökereket a gödörben a porhanyós földben elosztjuk. Fontos, hogy a gyökerek között üreg ne maradjon. A gyökerekhez trágyát tenni egyáltalán nem szabad. M. után a gyökérzetet ily módon elrendeztük és betakarjuk, akkor a földet kissé megtaposzuk és jól beöntözzük, beiszapoljuk. Majd a gödröt teljesen betakarjuk. Késő ősszel azonban a beiszapolást elhagyhatjuk, különösen akkor, ha közeli fagyra van kihatás.

„LENDVAVIDÉKI“.

Torma.

Minden esetben . . .

Mond csak drágám! Ugye te csak azért vettél el engem, mert van egy kis pénzem?

Ó nem, anyom. Én akkor is elvettétek volna, ha sok pénzed lett volna!

Móriczka megmondta . . .

Látod fiacskám! Nem tanultál ő s azért a tanító ur most délután a bészárt!

No, papám! Hát te tavaly hogyan tanultál, hogy két hónapra váll bezárva? . . .

Hadd beszéljen . . .

Te, a feleséged azt híreszteli, hogy Olaszországba mentek üdülésre. Nincs ellene kifogásod?

Nincs, legkevésbé se! Nem mondnam neki még soha sem, hogy ne beszéljen!

Két leány beszélget.

Látod, ott azt a szép fiatal embert!

Látom, az egy elvált férfi!
Ó, a ronda!

SPORT.

Table tenis.

A december 1.-én Zagrebban megtartott országos bajnokságokon Mura színeit Nemezc Jani és Cimperman Marica képviselték. Nemezc Jani a döntőbe jutott, ahol 5 szettes játszóban ötösi balszerencsével játszva a második helyre került. Cimperman

Marica megnyerte Jugoszlávia női single bajnokságát. Ugyancsak országos bajnokságot nyert Cimperman-Nemezc vegyes-pár a mixed double bajnokságokban. Nemezc Jani mint a jugoszláv reprezentáns csapat tagja februárban részt vesz a Prágában megtartandó table tenis világbajnokságon. Mura mindkét agilis játékosának őszinte szívből gratulálunk!

Közgazdaság.

Jugoszlávia preferenciális szerződést kötött Franciaországgal a gabonakivitelre. A kiviteli szerződés kész és alá van írva. Az okiratot jugoszláv részről Kumanudi Koszta dr. kereskedelemügyi miniszter, francia részről pedig Dard Emil francia követ írta alá. Jugoszlávia 30 százalékos preferenciális kedvezményt kap, ami metermázsánként huszonnégy francia frankot jelent. (Majdnem 53 dinár.) A szerződésben biztosított gabona mennyiség tíz százalékát teszi ki Franciaország egész évi gabona behozatalának, vagyis mintegy 15 000 vagont. A jugoszláv kormány biztosította a preferenciális vámkedvezményt Csehszlovákiával és Ausztriával is és rövidesen Németországgal is megkezdte a tárgyalásokat preferenciális vámszerződés megkötéséről.

Božična darila!

V papirnoj trgovini Hahn Izidora v M. Soboti dobite po jako zmernej ceni raznovrstna darila za Božič: pisemski papir, albume, spominske knjige (po 30 Din.), nalivna pera, fotografske aparate, mladinske knjige itd. itd. Zaloga je velika, tak da si vsaki lahko zbere po svojoj miloj voli.

Ausztria felemelte a szarvasmarha beviteli vámját. Az osztrák kormány gazdasági főbizottsága legutóbbi ülésén elfogadta a szarvasmarha vámjának fölemelésére vonatkozó javaslatot. Ennek értelmében a szarvasmarha beviteli vámját métermázsánként 15 arany koronával az eddigi 30 aranykoronától 45 aranykoronára emeli fel.

Változás az osztrák állatbevitelben. Az új osztrák Állatforgalmi hivatal a napokban kezdi meg működését, s ezután ez az intézmény fog dönteni a beviteli engedélyek megadása és felosztása fölött. A november 22.-e utáni felhajtás körébe fog tartozni.

A nemzetközi aranymozgalom. Most úgy látszik, hogy egy időre nyugvó pontra jutott. A szeptember eleje óta elmúlt két hónap alatt a legnagyobb aranyvesztéséget — 701 millió dollár értékűt — az Egyesült Államok jegybankjai szenvedték; ezt követi Németország 221 millió márkával. Ezzel szemben három ország tudta lényeges mértékben gyarapítani arany készletét: Franciaország 36 mil-

liárd frankkal, Svajc 998 millió svájci frankkal és Holandia 154 millió forinttal.

Oroszország nem exportál több gabonát. Oroszország annyira elhasználta gabonakészletét, hogy többet már nem exportálhat s ez a körülmény nagyban elősegíti a gabona árak emelkedését. Oroszország most kénytelen Bulgáriából kukoricát importálni saját szükségletére.

Az új ipartörvény megjelent. Ezután csak szakképzett iparosok önállósíthatják magukat. A törvény elősegíti az illójális kereskedelem megakadályozását is. A tanoncidő három év és segédi minőségben is legalább annyi időt kell eltölteni; de ha négy közép iskolájuk van, akkor csak egy évet. Fűszerkereskedéshez nem kell iskolai előképzettség. A törvény négy hónap múlva lép életbe.

A hadirokkantak özvegyeinek ingyen varrógépeket, a szegény rokkantaknak mézőgazdasági gépeket utalnak ki. A szociálpolitikai miniszterium a báni hivatalokhoz a következő körlevelet intézte: „A szociálpolitikai miniszterium árlejtések útján különböző mézőgazdasági gépeket és varrógépeket szerzett be, amelyeket szétosztanak a szegénysorsu rokkantak és azok hozzátartozói között. A báni hivatal a főszolgabirok és községi előljáróságok útján be fogja szerezni azoknak a listáját, akik a mézőgazdasági gépekre és a varrógépekre igényt tartanak. Az igénybejelentéshez külön kérvényt kell írni a szociálpolitikai miniszteriumhoz a községek útján. A kérvényhez csatolni kell a legfelsőbb rokkantbíróóság döntését a rokkantság megállapításáról, valamint a községi előljáróság által kiadott bizonyítványt a kérvényező által fizetett adó nagyságáról. A kérvényben fel kell tüntetni a kérvényező családi állapotát, foglalkozását, továbbá, hogy mennyi rokkantsági járulékot kap. Az illetékes hatóságoknak igazolni kell, hogy a kiszemelt megérdemli-e az ajándékot. A miniszterium teljesen díjmentesen vetőgépeket, szecskavágógépeket, szántógépeket, permetezőgépeket, varrógépeket és cséplőgépeket fog szétosztani a rokkantak között. Az érdekeltek kérvényekben feltüntetni tartoznak, hogy milyen gépre tartanak igényt. A cséplőgépeket csak azok kaphatják, akik a háboruban lettek rokkantak és teljesen vagyontalanok. A varrógépeket a hadirokkantak özvegyeinek utalják ki, de igazolniuk kell, hogy legalább két leánygyermekük van és hogy évente hatvan dinárnál kevesebb adót fizethetnek. A szociálpolitikai miniszterium

sorrend szerint intézi a beérkező kérvényeket és a legrövidebb idő alatt továbbítja a kiutalt gépeket az arra illetékeseknek.

Gyermekjátékok

Naptárak - Karácsonyi díszek kaphatók

Erdösy Barnabás

papír és játék kereskedésében

Murska Sobota

rom. kath. templom mellett.

Nemdohányzóvá!!!

válíhat hat nap alatt, jótállás mellett. Felvilágosítást ingyen küld:

„SANITAS“
Zagreb-Kustošija.

V Mačkovcih

na posestvi se sprejme za gazdo sposoben človek z ženov. Službo lahko nastopi taki. Plača po dogovori. Zglasiti se trbe pri

BENKO JOSIPI, Industrialci
M. SOBOTA.

Rádiók

rádió alkatrészek
akkumulátorok

legjobb Kerékpárok
világhírű Varrógépek
jutányosan kaphatók

Nemezc Janos

vas- és géphereskedésében

Murska Sobota.

AMATÖRÖK FIGYELMÉBE!

Állandóan raktáron tart mindenféle fényképezeti cikkeket és gépeket,

HAHN IZIDOR papirkereskedése
MURSKA SOBOTA.

Napi árban!

Elsőrangú áru!